# GAZETA KRAKOWSKA

## Nro 23.

Z KRAKOWA DNIA 22 MARCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu posiedzenia Prawodawczego Seymu dnia 16 Lutego r. b. co do pytania, czyli chłosta cielesna bądź iako kara policyyna, bądź iako zaostrzenie kary uważana, może się rozciągać daley iak do służących i czeladzi służebney płci oboiey po miastach i włościach do uczniów rzemieślniczych, oraz do tych klass pospólstwa tak mieyskiego iak wieyskiego, które o utrzymanie życia od dnia do dnia starać się musi?

Po odczytaney opinii Komitetu prawodawczego, iż niemoże się daley rozciągać.

JW. Sołtykowicz, Reprezentant Gminy 5 Miasta Krakowa zabrawszy głos wniosł: iż biorąc na uwagę poddane pytanie znayduie takowe przeciwne duchowi Konstytucyi, która waruie wszystkiem mieszkańcom tego kraiu równość w obliczu prawa. Wskazywać bowiem wyłącznie i wytykać imiennie pewną klassę mieszkańców na takie kary, którym osoby innych klass w tychże samych okolicznościach przestępstwa podlegać niemaią, iest wyraźnie rzeczą przeciwną równości w obliczu prawa, a zatem przeciwną Konstytucyi i naruszaiącą onęż. Pytanie to wypływa z mniemania, iż w klassie, o któtey mówi, nie masz tych delikatnych uczuciów, iakie troskliwsze wychowanie i oświecenie zaszczepia i utrzymuie w umysłach osób klass możnieyszych, lub szacownieyszym powołaniom poświęconych. Ale iak to nie iest prawdą bez wyłączenia, iakoby w klassie czeladzi służebney, rzemieślników i wyrobników, nieznaydowali się ludzie czuli na karę tak upodlaiącą iaką iest chłosta, tak równie ani to nie iest niezawodną opiniią, iakoby w klassie możnieyszych i swobodnieyszym powołaniom w społeczności oddanych, nieznaydowała się młodzież, a nawet i starsi niesfornego przyrodzenia i ladaiakiego rozsądku, którzy bez czucia uczciwości i przystoyności postępuią i myślą, a przez to chociaż w klassie znacznieyszey społeczności zrodzeni i wychowani, prawdziwie do pospólstwa i naypodleyszego motłochu rachowani bydź powinni. Za cóż taka młodzież, takie osoby, miałyby wy-

rażną ustawą bydź wyłączanemi od kary, pod którą lepszych czasem od nich, co do sposobu czucia i myślenia, ustawa chce podciągnąć dla tego, że są czeladzią służebną, wyrobnikami i t. d. Albo więc roztropności władzy policyyney zostawić należy ogólnie wymierzanie kary lub zaostrzanie oney przez chłostę bez względu na stan osób władzy teyże podpadaiących, albo w odpowiedzi na wspomnione pytanie dodać, iż podlegać także mogą takowey karze, lub zaostrzeniu oney, osoby klass inne przeznaczenia w społeczności maiących, skoro władza Policyyna po ścisłem wybadaniu ich sprawowania się i ich charakteru moralnego znaydzie ich tego wartemi.„ Ale żeby w ustawie wyłącznie wymieniać i przeznaczać na karę upodlaiącą iednę pewną klassę społeczności, na to przystać z przekonania mego nie mogę, uważaiąc takową ustawę za nadwerężenie Konstytucyi, i za rzecz poniżaiącą w oczach świata Prawodawstwo wolnego naszego kraiu.

Przystąpiono do wotowania sekretnego i 28 głosami przeciw 6 zamieniła Izba w prawo:

" Chłosta cielesna, bądź iako kara policyina, bądź iako zaostrzenie kary uważana, niemoże się daley rozciągać iak do służących i czeladzi służebney płci oboiey po miastach i włościach, do uczniów rzemieślniczych oraz do tych klass pospólstwa tak mieyskiego iak wieyskiego, które o utrzymanie życia od dnia do dnia starać się musi. „

Następnie postanowiła Izba Prawodawcza iednomyślnie:

1. Przestępcy w sprawach policyinych między areszstem i karą pieniężną niesłuży wybór, lecz to Sędziemu służy.

2. Kara pieniężna policyina może bydź mnieyszą iak Złotych Polskich dziesięć, ale większą iak złotych polskich sto bydź niemoże.

3. W sprawach policyinych koszta wpisu niemogą bydź mnieysze iak złotych polskich dwa, ani większe nad złotych polskich dziesięć.

Co do pytania czyli wpływy z kar pieniężnych maią należeć do skarbu lub funduszu ubogich, po odczytaney opinii Komitetu Prawodawczego, iż maią należeć do funduszu ubogich. JW. Sołtykowicz Reprezentant Gminy 5 Miasta Krakowa oświadczywszy się przeciw opinii Komitetu wniosł, ażeby wpływy z kar pieniężnych należały do skarbu, ato zpowodu tego, iż uważa że utrzymanie Policyi czyni się kosztem skarbu publicznego, i nawet wydatki takowe w stosunku potrzeby wzmocnienia środków policyinych pomnażać się mogą; nadto ciężar utrzymywania aresztów, więzień, na sam skarb pada; tedy i dochód z kar pieniężnych do niego samego należeć powinien. Prócz tego liczba ubogich z czasem zmnieyszyć się może, i fundusze stałe iakie maią teraz lub mieć ieszcze będą z Dobroczynności ludzkiey, dla nich wystarczyć będą mogły. A gdyby i to nienastąpiło, dla czegóżby nie zostawić raczey Rządowi obowiązkowey pieczy nad obmyśleniem szrodków utrzymania ubostwa w każdym czasie, bez ogołocenia go teraz z dochodu który do niego z istoty rzeczy należy, i bez zostawienia luki w skarbie, która inaczey zastąpiona bydźby niemogła, tylko albo uięciem mu z funduszuw na inne potrzeby przeznaczonych; albo oszczędze-

niem na pensyach urzędników; albo powiększeniem podatku iakiego. Przypomnieć albowiem wypada, iż Reprezentacya blisko poprzedzaiąca, którey iako Zgromadzenia ordynaryinego właściwym przedmiotem było stanowic Budget, dochód z kar pieniężnych pochodzący skarbowi publicznemu iuż przyznała. Jest więc, oprócz wyżey wyrażoney, i ta obawa, abyśmy z czynami poprzedzaiącego zgromadzenia Reprezentacyinego w kontradykcyą niew padli, albo nieprzywłaszczyli sebie prawa czynienia zmian w Budgecie skarbowym, do czego tą razą umocowani i przeznaczeni nie iesteśmy.

JW. Wincenty Darowski, Reprezentant Gminy okręgowey Balice, popieraiąc opinią Komitetu Prawodawczego wniósł: iż gdy Rządu obowiązkiem iest utrzymywać i żywić ubogich, w tym względzie wpływy z kar mogą bydź użyte na fundusz ubogich. JW. JX. Jaroński, Reprezentant Gminy 7 Miasta Krakowa, oświadczywszy się, ażeby wpływy z kar pieniężnych, ani do skarbu, ani do funduszu ubogich należały, uczynił wniosek, ażeby były składane w osobney kassie w celu wynadgrodzenia poszkodowanych.

Przystąpieno do wotowania sekretnego i 20 głosąmi przeciw 14 zamieniła Jzba w prawo:

" Wpływy z kar pieniężnych maią należeć do funduszu ubogich. „

Po czem postanowiła Jzba Prawodawcza iednomyślnie:

1. Złożenie kary pieniężney łudziesz kosztów wpisu może bydź nakazane wyrokiem pod rygorem przymusu osobistego.

2. Przestępca dwa razy karą policyiną pieniężną karany za trzeciem dopuszczeniem się wykroczenia karę pieniężną za sobą pociągaiącego, może bydź skazany na areszt policyiny gminy.

3. W przypadkach prawem oznaczyć się maiących Sędzia policyiny zamiast kary pieniężney karę aresztu lub chłosty, lub zamiast aresztu proporcyonalną karę pieniężną zasądzić może.

4. Areszt poprawczy za występki będzie mógł bydź krótszy iak miesiąc ieden, ale dłuższy nad lat pięć bydź niemoże.

5. Areszt poprawczy pierwszego stopnia, tak zwany areszt poprawczy prosty może bydź co do trwania czasu krótszy iak miesiąc ieden, ale dłuższy iak rok ieden bydź niemoże.

JW. Słotwiński, Reprezentant Gminy okręgowey Chrzanów, przymawiaiąc się wniósł: ieżeli ustopniowanie aresztu policyinego, poprawczego i zbrodniowego podanym w tym względzie pytaniom ma odpowiedzieć, nie dosyć iest aby Jzba Prawodawcza stósownie do opinii Komitetu Prawodawczego decydowała, czyli areszt ma bydź krótszym lub dłuższym nad czas w pytaniu założony, lecz potrzeba przecie oznaczyć minimum et maximum, w przeciwnym bowiem razie stopień arecztu zależeć będzie od upodobania Sędziego, a tym samym rozgatunkowanie i ustopniowanie aresztów przez przedstawione pytania zamierzone osiągnionem nie będzie.

6. Areszt poprawczy drugiego stopnia, tak zwany areszt poprawczy ścisły może bydź krótszy nad sześć miesięcy, ale dłuższy nad dwa lata bydź niemoże.

7. Areszt poprawczy trzeciego stopnia, tak zwany areszt poprawczy nayściśleyszy może bydź krótszy nad rok ie-

fiem, ale dłuższy nad lat pięć bydź nie może

8. Areszt poprawczy pierwszego stopnia może bydź zaostrzony albo postem albo chłostą albo konfiskatą pewnych przedmiotów, albo dodaniem łańcuszków.

9. Areszt poprawczy ścisły i nayściśleyszy, do ktorego przydanie kaidanek iest w powszechności połączone, może bydź zaostrzony, albo chłostą cielesną, albo robotą, albo relegacyą za granicę kraiu, albo oddaniem pod baczne oko władzy policyiney.

10. Chłosta cielesna iako kara poprawcza uważana, niebędzie mogła przenosić liczbę plag trzydzieści.

11. Kara pieniężna w sprawach poprawczych będzie mogła bydź mnieyszą iak złotych polskich dziesięć, ale większą nad dwa tysiące złotych polskich bydź niemoże.

12. Koszta w pisu niebędą mogły bydź mnieysze iak złotych polskich dziesięć, ani większe iak złotych polskich pięćdziesiąt.

13. Przestępca iuż dwa razy zaten sam występek karą pieniężną karany, za dopuszczeniem się po trzeci raz tego samego występku na który prawo stanowi karę pieniężną, będzie mógł bydź skazanym na areszt poprawczy pierwszego stopnia.

14. Przestępca iuż raz aresztem poprawczym pierwszego stopnia karany, gdy się dopuści tego samego karę pierwszego stopnia za sobą pociągaiącey wy-występku, może bydź skazany na areszt poprawczy ścisły drugiego stopnia.

15. Przestępca aresztem ścisłym iuż raz karany zą dopuszczeniem się tego samego występku, który pociąga za sobą karę ścisłego aresztu, może bydź skazany na areszt nayściśleyszy trzeciego stopnia.

16. Przestępca aresztem trzeciego stopnia, tak zwanym aresztem nayściśleyszym karany, za dopuszczeniem się występku pociągaiącego za sobą tęż samę karę nayściśleyszego aresztu, może bydź karany na naywyższy stopień kary aresztu nayściśleyszego, to iest na lat pięć.

17. Przestępca dwa razy iuż nayściśleyszym aresztem poprawczym karany, za trzecim dopuszczeniem się tego samego karę nayściśleyszego aresztu za sobą pociągaiącego występku, może bydź skazany na karę więzienia kryminalnego pierwszego stopnia.

18. kara bycia oddanym pod dozór policyi w pewnych przypadkach przez prawo oznaczyć się maiących będzie miała mieysce.

JW. Słotwiński, Reprezentant Gminy okręgowey Chrzanów, przymawiaiąc się wniosł: iż gdy każdy przestępca pod dozorem policyi zostawać powinien, bo obowiązkiem czuyney Policyi iest, aby nietylko nad przestępcami pod baczne swe oko oddanemi, ale nawet nad podeyrzanemi choćby ieszcze niesądzonemi dozorowała, przeto iest zdania, iż oddanie pod dozór policyyny w przypadkach kary godnych tylko za skutek, lecz za szczególny rodzay kary uważany bydź nie może.

19. Więzienie kryminalne pierwszego stopnia podlug ducha Prawodawstwa Austryiackiego więzienie proste na czas pewny zwane, co do trwania długości czasu może bydź krótsze nad dwa lata, ale dłuższe nad lat pięć bydź nie może.

20. Więzienie doczesne drugiego stopnia tak zwane więzienie ciężkie może bydź krotsze iak trzy lata, ale dłuższe iak lat dziesięć bydź nie może.

21. Więzienie trzeciego stopnia tak zwane więzienie naycięższe może bydź krotsze nad lat pięć, ale dłuższe nad lat dwadzieścia bydź nie może.

22. Zbrodniaż iuż raz naycięższem więzieniem w ostatniem zakresie między pietnastu i dwudziestu laty karany, na przypadek, gdyby się dopuścił powtornie tego samego gatunku zbrodni maiącey bydź ukaraną naycięższem więzieniem w ostatniem zakresie, może bydź skazany na naycięższe więzienie na całe życie.

23. Kara więzienia pierwszego stopnia może bydź zaostrzoną, albo dodaniem kaydanek, albo chłostą cielesną, albo wyprowadzeniem za granicę kraiu, albo oddaniem pod dozór policyi.

24. Więzienie ciężkie i więzienie naycięższe oprócz wyżey wymienionych sposobów zaostrzenia kary może bydź ieszcze zaostrzone, albo robotą publiczną, albo wystawieniem na haniebnem rusztowaniu, albo odosobnieniem od wszelkiego z innemi więźniami spółeczeństwa, odięciem zaś światła (ciemnicą) zaostrzone bydź nie może.

25. Koszta wpisu w sprawach kryminalnych nie będą bydź mogły mnieysze iak złotych polskich pięćdziesiąt, ani większe iak złotych polskich trzysta.

26. Kary policyyne nie będą miały szkodliwego wpływu na używanie praw cywilnych, mieć zaś będą wpływ szkodliwy na używanie praw politycznych przez czas trwania kary.

Co do pytania, czyli przestępca na kary poprawcze w publiczmem domu poprawy odbydź się maiące skazany, iuż tem samem może bydź zawieszony na czas pewny prawem oznaczyć się maiącey w używaniu praw politycznych?

Po odczytaniu opinii Komitetu Prawodawczego, iż może bydź zawieszony.

JW. Słotwiński, Reprezentant Gminy Okręgowey Chrzanów, oświadczywszy się przeciw opinii Komitetu prawodawczego wniosł: iż gdy po odbytey karze Obywatel ukarany do wszelkich praw sobie z mocy Konstytucyi służących przywroconym bydź winien, w przeciwnym bowiem razie cel ważny kary, poprawa przestępcy byłby zniweczonym, ieżliby skutki kary nawet po iey wypełnieniu rozciągnionemi były, gdy zawieszenie obywatela w używaniu praw politycznych iest karą, a może nawet ważnieyszą iak areszt poprawczy, a tak przez zawieszenie obywatela w prawach politycznych kara kontinuowaną byłaby, co się zprzeciwia pierwszym zasadom prawodawstwa karnego, przeto iest zdania, iż ukarany tylko przez czas trwania kary w prawach politycznych zawieszonym bydź może.

Przystąpiono do wotowania sekretnego, i 22 głosami przeciw 6 zamieniła Izba w prawo:

Przestępca na kary poprawcze w publicznym domu poprawy odbyć się maiące skazany, iuż tem samym może bydź zawieszony na czas pewny prawem oznaczyć się maiący w używaniu praw politycznych.

Dalsze czynności w następnym Numerze Gazety będą umieszczone.

*Leon Chwalibogowski,*
Sekretarz Seymowy.

*Z Warszawy d. 14 Marca.*

Nayiaśnieyszy CESARZ i KROL Pan Nasz Miłościwy, uszczęśliwił mieszkańców tey swoiey stolicy, przybywszy do niey dnia wczorayszego o godzinie 4tey rano w naypożądańszym stanie zdrowia. Ze zaś dnia ieszcze onegdayszego z upragnieniem był tu oczekiwany, skoro więc się zmierzchło, zaiaśniały natychmiast światła we wszystkich oknach, aby ukochanemu Monarsze, choć przez ten słaby hołd uszanowania, okazać nayżywszą zawsze miłość wiernych Poddanych dla poświęconey Osoby Jego.

O szczęśliwey podróży Nayiaśnieyszego Pana przez kray Królestwa donieść możemy: iż dnia 12 b. m. o godzinie 8mey zrana wyiechał z Brześcia Litewskiego, i wszędzie na stacyiach przeprzęgowych lustrował oddziały iazdy, do eskorty swoiey przeznaczone, którym iednak w mieyscu pozoztać rozkazał. W czasie tey podróży obiadował w Międzyrzycu u W. Pułkownika Tómickiego, dowódcy pułku 1go ułanów. Na granicy Woiewództwa Mazowieckiego, przyymował N. Monarchę JW. Rembieliński, Prezes Kommissyi; iechał konno przy poieździe do pierwszey stacyi pocztowey w Porzewnicy, gdzie otrzymawszy pozwolenie wsiąść do poiazdu, łącznie z JW. Radcą Stanu Dyrektorem ieneralnym Poczt Sumińskim, który do granicy Królestwa naprzeciw Nayiaś. Monarchy udał się, Nayiaśnieyszego Pana od stacyi do stacyi poprzedzali.

Oczekiwał w zamku na przybycie Nayiaśnieyszego Brata swego, Jego Cesarzowicowska Mość Wielki Xiążę Konstanty, którego N. Pan uściskawszy na spoczynek udał się. W kilka godzin potem, to iest, o godzinie 10tey przed południem wyiechał N. Pan w towarzystwie Wielkiego Xiążęcia, na paradę woyskową i od wdzięcznością przeiętego ludu, licznie na ulicach i na placu parady zebranego, głośnemi okrzykami radości: " Niech żyie? „ był przywitany. Wieczorem całe znowu oświecono miasto.

Na wieży obserwatorium w zamku powiewa chorągiew, oznaczaiąca pożądaną w tey stolicy bytność Nayłaskawszego Monarchy.

W orszaku Jego Cesarsko-Królewskiey Mości, znayduią się: Jenerałowie Adjutanci, Xiąże Wołkoński, Hrabia Ożarowski, Xiąże Menżyków, Jenerał Major Orłów, i kilku Adjutantów.

---

*Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xięcia Konstantego.*

Dnia 7 *Marca* 1818.

Za Naywyższym Rozkazem.

*Postępuie na wyższy stopień*

W Sztabie placu Warszawy: Adjutant Placu, podporucznik Wierzbicki, na porucznika.

*Otrzymuią żądane dymissyie*

*Dla słabości zdrowia*

W piechocie: Z pułku 3go liniiowego, podporucznik Ignacy Osiński. — Z pułku 4go liniiowego, podporucznik Jan Polaski, w stopniu porucznika. — Z pułku 6go liniiowego, kapitanowie: Paweł Paliński i Franciszek Ziemiecki, pierwszy w stopniu Majora, oba zas z pozwoleniem noszenia munduru. — Z pułku 8go liniiowego, kapitan Wincenty Makomaski, w stopniu Majora, z pozwoleniem noszenia munduru.

*Dla interessów familiynych*

Z pułku 1go liniiowego, porucznik Ignacy Zołądkiewicz. — Z pułku 5go liniiowego, kapitan Kalixt Pawłowski i podporucznik Alexander Brzeziński. — Z pułku 38go liniiowego, podporucznik Tomasz Woyczyk. — Z pułku 4go liniiowego, porucznik Krystyian Niché, w stopniu kapitana, z pozwoleniem noszenia munduru. — Z pułku 7go liniiowego, porucznik Jan Brekner.

Z pułku 3go strzelców pieszych, pódchorąży Jan Mizeradzki, w stopniu podporucznika, z pozwoleniem noszenia munduru.

W jeździe: Z pułku 1 strzelców konnych, Major Stefan Rostworowski, z pozwoleniem noszenia munduru. — Z pułku 1go ułanów, porucznik Benedykt Achmatowicz. — Z pułku 2go ułanów, kapitan Jan Zeromski, w stopniu Majora, z pozwoleniem noszenia munduru.

W korpusie Artylleryi i Inżynierów: Z kompanii 1szey lekkiey pieszey, porucznik Ludwik Bielicki, w stopniu kapitana, z pozwoleniem noszenia munduru.

*Wykreślony zostaie z Kontrol*

W sztabie Głównym: Z części kwatermistrza Jeneralnego, kapitan Królikiewicz, zmarły w dniu 13 Marca r. b.

---

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu

Zważywszy, że obrachunki z Dzierżawcami dóbr Rządowych z czasu przed 1 Czerwca 1815 r. pochodzące, mocą postanowienia Naszego d. 20 Lutego 1816 roku przez Delegacyią Administracyyną urządzane, wykazuią dwoiaki rezultat, to iest: że albo Rząd tymże, lub przeciwnie, ciż Rządowi pozostaią dłużnemi; zważywszy, że pretensyie Dzierżawców, do Rządu zachodzące, iako wynikaiące z umów, z Rządem byłego Xięztwa Warszawskiego zawartych, do długów tegoż Xięztwa należą — a zatem, że zaspokoienie tychże pretensyy w takiey części, iaka na Skarb Królestwa Polskiego przypadnie, w ten czas dopiero nastąpić będzie mogło, kiedy wszelkie długi byłego Xięztwa Warszawskiego obliczone, i dokładny bilans należności od Rządów cudzoziemskich przez Kommissyią od trzech Dworów, w skutek traktatów Wiedeńskich do tego celu wyznaczoną ułożony zostanie.

Na przełożenie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Wyroki Delegacyi Administracyyney wzaiemne między Skarbem, a Dzierżawcami dóbr Rządowych pretensyie rozsądzaiące, przesyłane będą przez Kommissyią Rządową przychodów i Skarbu, Kommissyi, w skutek traktatów Wiedeńskich do obliczenia długów byłego Xięztwa Warszawskiego ustanowioney, w celu zamieszczenia pomiędzy długi tegoż Xięztwa Warszawskiego pretensyy, iakie do Skarbu Dzierżawcom dóbr Rządowych przez tęż Delegacyią Administracyyną przysądzone zostały.

Art. 2. Długi przez Delegacyią Administracyyną, po skompensowaniu wzaiemnych pretensyy, na Dzierżawcach dla Skarbu zasądzone, maią bydź przez Kommissyią Rządową przychodów i Skarbu w drodze Administracyyney wyexekwowa,

se, i do depozytu składane, a to na fundusz zaspokoienia tych pretensyy, które na Skarb przez tęż Delegacyią Administracyyną do zapłacenia zasądzonemi zostały.

Art. 3. Dzierżawcy, od których Skarbowi summy z dzierżaw przysądzone zostały, winni zapłacić należytość wraz z procentem po pięć od sta, od daty zapadłego Dekretu.

Art. 4. Tym Dzierżawcom, którym z wyroku Delegacyi Administracyyney Skarb publiczny dłużnym pozostanie, wydawane bydź maią przez Kommissyią Rządową przychodów i Skarbu pismienne assekuracyie, zapewniaiące wypłaty ich należności, wraz z procentem piątym, od daty wyroku rachować się maiącym.

Art. 5. Termina wypłaty, Kommissyia Rządowa przychodów i Skarbu, obwieszczać będzie, stosownie do uzbierania funduszu, na zaspokoienie artykułem drugim przeznaczonego, zachowuiąc w wypłatach koley z Dekretów przysądzaiących te należności wypływaiącą.

Art. 6. Jeżeli, który z Dzierżawców, którym Delegacyia Administracyyna summy ze Skarbu Polskiego przysądzi, będzie chciał przyiąć należności od Dzierżawców Skarbowi przypadaiące na zaspokoienie swego długu, mocna iest Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu robić przelewy stosowne.

Art: 7. Wykonanie ninieyszego Postanowienia, Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu polecamy

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 3 Marca 1818 roku.

(podp.) *Zaiączek.*

Minister Prezyd. w Kommis. Rząd: Przychód: i Skarbu (podp: ) J. *Węgleński.*

Radca Sekretarz Stanu Jeneral Brygady (podp. ) *Kossecki.*

Zgodno z oryginałem
Radca Sekretarz Stanu Jen: Brygady,
(podp.) *Kossecki.*

Za zgodność: Jan Pomian *Kruszyński.*

*Z Paryża d. 9 Marca.*

Do teraźnieyszey Królowey Szwedzkiey, bawiącey od dawnego czasu dla słabości zdrowia w Paryżu, posłał Król nasz Xcia Aumont z powinszowaniem iey tey dostoyności.

Angielski Ambassador Lord Stewart miał w tych dniach prywatną u Króla audyencyią.

Zmysłony Delfin nie odwołał się dotąd do wyższego sądu przeciw zapadłemu przeciw niemu wyrokowi.

Onegday pochwycono znowu podeyrzanego człowieka w pałacu Tuilleries.

Pisma tuteysze głoszą, iż ieden z officerow Francuzkich wyzwał Lorda Stanhop za mianą w parlamencie przeciw Francyi mowę, na poiedynek, i że on przyiął wyzwanie i maią się pod Bruxellą poiedynkować.

W całey południowey Francyi nie mowią teraz, iak tylko o kuli ognistey, ktora d. 15 Lutego pokazała się na powietrzu i pękła.

Podług doniesień z Brazylii, iuż i Monarcha Portugalii przystąpił do S. Przymierza.

---

Życzących trzymać Gazetę Krakowską od 1go Kwietnia r. b. uprasza iey Redakcyia o Łaskawe wczesne się zgłaszanie.

# DODATEK DO Nro 23. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22. MARCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.


*Z Hagi d. 3 Marca.*

Przy odrzuceniu proiektu do ustawy przeciw nadużyciom wolności druku przez drugą izbę jeneralnych stanów zaszły nader ważne spory. "Zezwalam, rzekł między innemi P. Clifford, aby autorowie za umyślne obrażenie obcych Mocarstw byli karanemi, ale nie widzę potrzeby osobney na to ustawy, gdyż ta dałaby tylko powod do nadużyciow. Cóż iest potwarzą? Jestże to potwarz, gdy gazety donoszą, że Hiszpania zaprowadziła znowu inkwizycyią? Jestże potwarz, gdy donoszą, że Anglicy podżegaią nasze osady do buntu? W krotce powiedzianoby, iż i my członki izby spotwarzymy rząd, gdy naganiamy czyny Ministrow. Jzba Francuzka Parow odrzuciła niedawno podobnąż ustawę, chociaż woyska obce stoią ieszcze we Francyi. Czemuż my w niepodległym położeniu niemamy iść za tym przykładem? Gdy przed kilkunastu laty Poseł Francuzki Otto żalił się w Londynie na pisma, w ktorych obrażony był Napoleon, odpowiedział Hr. Liwerpool, że wolność druku iest w Anglii zapewniona; do sądow tylko należy karać podobnego gatunku przestępstwa, zatem tam się Napoleon ma udać.,, — P. de Chokier rzekł: Krol wyraził w swoim poselstwie do izby d. 30 Września 1816 roku: że niema żadnych powodow do ograniczenia zdań względem wewnętrzney administracyi. Inaczyż bydź ma względem zagranicznych Mocarstw? Krol zostawia wszelką wolność pisania przeciw swoiey osobie i rządowi. Czyni to wielką chwałę naszemu Królowi, ktory okazuie święte uszanowanie dla naszey Konstytucyi i stawia się przez to wrzędzie ukoronowanych Mędrców, ktorzy ludzkość uszczęśliwiaią. Szlachetna, wyniosła i prawdziwie Angielska odpowiedź Hr. Liwerpoola posłowi Napoleona, służyć powinna za wzor Ministrowi związkow zagranicznych do odpowiadania na podobne żądania, i nikt się na takową odpowiedź żalić nie może, ponieważ gruntuie się na konstytucyi i prawie narodow. Mogąż zagraniczni Ministrowie więcey żądać, iak żebyśmy ich Monarchow w rownym rzędzie z naszem uważali? Jakąż odmianę nowa ustawa stanowi? Oto stawia Ministrow i dy-

plomatycznych ajentów w rownym przypadku z ich Monarchami. A zatem naymnieyszy dyplomatyczny ajent iest nietykalnieyszym, niżeli Król Niderlandow. Takowe postanowienie ubliża powadze narodowey, na co zapewne izba zemną się zgadza. Nowa ustawa otwiera wszystkim namietnościom pole. Tak n. p. pod Fryderykiem II. Pruski Prokurator pociągnął autora do sądu za pismo pod tytułem: "Pies zgłodniały„ rozumieiąc pod tym wyrazem Króla. Rozpoczęła się sprawa, i pies byłby niechybnie na karę skazany, gdyby w tymże czasie Burmistrz mieyscowy nie zaniosł był do sądu zaskarżenia, iż pismo to, iest przeciw niemu wymierzone. Król naśmiał się z tey sprawy, i kazał Prokuratora prosić, aby wszystkich wychodzących drukiem głupstw nie stosował do niego. Wiecie Koledzy, że nawet Telemak, tak zwanemu Wielkiemu Krolowi Ludwikowi XIV. stał się podeyrzanym, i pokażę wam książkę do modlenia, w którey wszyscy Ministrowie są obrażonemi. Zawod autorow dotyka iuż kara pieniężna i więzienia, a kilka ieszcze nowych ustaw, spotka ich pewnie szubienica i koło. Niechce tego zapewne Król, bo niechciałby nad niewolnikami panować. Pragnie on władzę swoią i trwałość swey Dynastyi na miłości wolnych ludzi ugruntować. Wielcy Mężowie bywaią w każdym czasie nad potwarz i znieważenie wyższemi.„

Powyższa izba odrzuciła także proiekt do ustawy względem polowania, ktorego treść iest następuiąca: 1) Każdemu właścicielowi wolno na swoim gruncie polować; 2) Szlachcie, stanowi rycerskiemu, officerom sztabu i tym, ktorzy 150 złoh: opłacaią podatku, wolno wszędzie polować, i t. d. 3) Wielkie palowanie nie może nastąpić bez pozwolenia W. Łowczego. Wszystkim innym ludziom zabronione iest polowanie z psami.

*Od brzegów Menu d 6 Marca.*

W Kassel zachodzą układy o wyznaczenie kommissyi do załatwienia tego wszystkiego, co zaszło od ustanowienia królestwa Westfalskiego, aż do przywrocenia Elektorstwa Heskiego. N. Król Pruski kazał z swey strony oświadczyć, iż w zupełnem porozumieniu z przymierzonemi Mocarstwami, cokolwiek pod Królewsko Westfalskim rządem zaszło prawnie, uważanem zaprawne i ważne bydź musi. Ciekawa iest co nato Elektor Heski odpowie.

Muzea Frankfortskie i Lipskie do czytania wyłączyły u siebie tygodniowe literackie pismo P. Kotzebue.

*Z Frankfortu d. 3 Marca.*

Cęs. Austryiacki prezyduiący Poseł seymowi Niemieckiemu, Hr. Buol-Schauenstein, powołany do Wiednia został. Odiedzie tam w krótce, a na początku przyszłego miesiąca powroci. Posiedzenia Seymu zawieszone zostaną od 5 b m. do 6 Kwietnia. Na wczorayszem posiedzeniu Bawarvia złożyła swoie oświadczenie względem konstytucyynego zaprowadzenia stanów w moc 13 artykułu aktu Kongressu, w ktorem wyraziła, iż poprzednicze przygotowania a istotnie potrzebne spoźniły do tego czasu to urządzenie.

*Z Włoch d. 28 Lutego.*

Mowią, iż w Terracina umowiony został konkordat między Stolicą S. i Neapolem, mocą którego rząd utrzymą dobra Kościelne, a Duchownym płacić będzie pensyie. Król oprocz tego mianować będzie na wszystkie urzędy Duchowne i mieć

będzię iak dotąd jurisdykcyią nad Kościołami w swem państwie.

Nadeszła tu wiadomość, że Dey Algierski żyie w otwartey niezgodzie z miastem, że wybuchnęła woyna domowa i że opasany iest od niechętnych w swoim zamku.

W Palermo umarł Xżę Monteleone, który z płci żeńskiey pochodzi z rodziny Ferdinanda Cortez. W Mexyku posiada ieszcze Rodzina Monteleone należące dawniey do Corteza margrabstwo Vaglio.

Pani Letycyia Bonaparte wspólnie z Kardynałem Fesch kupiła w Rzymie pałac Rinu ini, w którym była Królowa Etruryi mieszkała.

O rozbóynikach, którzy w państwach Rzymskim i Neapolitańskim po drogach rozbiiaią, mówi iedno z pism publicznych: "Gdy wolni Samnitowie Apenin, a wolni Aequer i Wolskowie tak zwane bagna Pontyninskie zamieszkiwali, nie słychać tam wcale było o rozboiach. Za nastaniem niewoli lenney zniknęła ludność wolnych ludzi, osiedli tam rozboynicy i niezalana wodą rownina, która przez wieki była poboiowiskiem Rzymian i zaludniona, stała się w poźnieyszych czasach pustą i szkodliwem zdrowiu bagnem. (Wszakże i dawni Rzymianie mieli niewolników, patrycyuszów i tak zwanych *Capite censi.*)

Królewicz Następca tronu Bawarskiego, który całą zimę bawi w Rzymie, ma na wiosnę z Neapolu przedsięwziąść podroż do Grecyi.

## DONIESIENIE TEATRALNE.

W przyszłą Sobotę to iest dnia 28 Marca r. b. na Benefis Fanny Parys daną będzie Wielka Rycyrska Trayedya z Angielskiego Pana Szekspera pod Tytułem *Makbet.*

## DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegoż kraiu, na powodztwo Rozalii Łuszczykowey włościanki we wsi Bielanach zamieszkałey, żądaiącey ogłoszenia nieprzytomności Małżonka Mikołaia Łuszczyka, więcey iak od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania Wsi Bielan nieprzytomnego, wydał w dniu 31 Grudnia r. z. 1817 stosownie do arty: 116. Kodexu Cywil. Wyrok polecaiący dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Mikołaia Łuszczyka Sędowi Pokoiu Okręgu Miasta Krakowa. — W Krakowie d. 20 Lutego 1818 roku.

*Nikorowicz.*

*Raubach Sekr. Sądu Apell:*

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do artykułu 118. Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości: iż Trybunał I Instancyi tegóż kraiu na powodztwo Salomei z Wojakowskich Bukowskiey męża swego podaney, na Wesołey przy Krakowie pod Liczbą 226. zamieszkałey żądaiacey uznania nieprzytomności Jozefa Antoniego Wojakowskiego Brata swego przeszło od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania Okręgu Miasta Krakowa nieprzytomnego, wydał w dniu 31 Grudnia r. z. 1817. stósownie do artykułu 116. Kodexu Cywilnego Wyrok polecaiący dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Jozefa Antoniego Wojakowskiego Sądowi Pokoiu Okręgu Wolnego Miasta Krakowa. w Krakowie dnia 20 Lutego 1818.

*Nikorowicz.*

*Raubach. Sekretarz S. A.*

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości; iż Trybunał I Instancyi tegoż kraiu na powodztwo Maryanny Kaykowski Włościanki z Wsi Mogiły, Gminy II Okręgu Wolnego Miasta Krakowa,

wydał w myśl artykułu 119. Kod. Cywil. na fundamencie złożonych świadectw, iako też i upłynionego czasu rocznego co do wyszukiwania, w dniu 24. Stycznia r. b. Wyrok Szczepana Kaykowskiego, Małżonka wyżey rzeczoney Maryanny Kaykowskiey, za nieprzytomnego ogłaszaiący. w Krakowie d. 19. Lutego 1818 r.

*Nikorowicz,*

*Raubach, Sekretarz Sądu Appell.*

Niżey podpisany Rezolucyą Trybunału I Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu do Nru 3020 pod dniem 20 Września r. 1817 zapadłą, do sprzedarzy Kamienicy niegdy ś. p. Andrzeia Sakowskiego szklarza własney, w Uli: Szewskiey pod Nrem 329 położoney, delegowanym będąc. Zawiadomia ninieyszym, iż taż Kamienica 28,344. zł. pol. Urzędownie otaxowana zupełnie w dobrym stanie będąca, w skutek Rezolucyi Trybunału I Instancyi kraiu tuteyszego pod dniem 12 Marca r. b. do Liczby 413 wyszłey, ieszcze raz przedstanowczo przez publiczną licytacyą w Sali Audyencynalney Trybunału przed podpisanym odbydź się maiącą o godzinie 10 zrana dnia 30 Kwietnia r. b sprzedana będzie. Zatem chęć licytowania maiący, zechcą się na dzień wyżey wymienionym, w mieyscu naznaczonym, zaopatrzyć w wadium 2834 zł: pol: wynosić maiące znaydować. O warunkach zaś ninieyszey licytacyi tak u podpisanego Kommissarza, iako i u Urod: Miętuszewskiego Kuratora massy każdego dnia dowiedzieć się można będzie, a nawet w dzień samey licytacyi, gdyż przed rozpoczęciem się oneyże dokładnie odczytane będą. w Krakowie dnia 18 Marca 1818. roku.

*Ignacy Łabaiewski, A. S. D.*

Assesor Trybunału Cy. I. Inst. Woiewod. Krakowskiego Wyrokiem Trybunału tegóż w sprawie W Maryanny Cienskiey Panny doletniey O. K. P. w Rachwałowicach Powiecie Szkalbmierskim Obwodzie Miechowskim Woiewod. Krakowskim, tudzież Apolonii z Cieńskich W. Stanisława Gostkowskiego Małżonki w Assystencyi tegóż działaiącey w Bydlinie Powiecie Olkuskim Woiewod. Krakowskim zamieszkałych, przeciwko JW. Monice z Łosiów Cieńskiey po niegdy Stanisławie Cienskim pozostałey wdowie swoim niemniey nieletnich Apolinarego, Seweryny i Zenony Cieńskich z niegdy Stanisławem Cieńskim spłodzonych dzieci opiekończym Jmieniem czyniącey w Dobrach Rachwałowicach Powiecie Szkalbmierskim Woiewod. Krakowskim zamieszkałey o dział maiątku po niegdy Kazimierzu Cieńskim pozostałego w dniu 20 Stycznia 1818 roku zapadłym Delegowany podaie do wiadomości, iż dobra Rachwałowice z przyległościami Filipowice w Powiecie Szkalbmierskim Woiewod. Krakowskim położone od miasta Koszyc cwierć mile od Opatowca mila iedna, a od Wisły cwierć mile odległe, przez Biegłych do summy 235,816 Złp. w monecie Srebrney grubey Courant oszacowane, niemniey Dobra Woysławice w tymże Powiecie i Woiewod. położone, od Koszyc mila iedna od Wisły mila iedna, a od Krakowa pięć mil odległe, urzędownie do summy 167044 Złp. 20 gr. w monecie iak wyżey ocenione, przez Publiczną licytacyą sprzedane będą i po odbyciu na dniu 9 m. i r. b. licytacyi przygotowawczey termin do przyządzenia stanowczego na dzień 27 Kwietnia r. b. 1818 o godzinie 9tey ranney wyznaczonym; życzący sobie nabyć takowe Dobra maią się stawić przed Podpisanym do tey czynności wyznaczonym w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey Pod L. 106 w mieyscu Posiedzeń Trybunału, opatrzeni w dziesiątą część iako vadium w dniu iak wyżey oznaczonym; o innych Warunkach można się dowiedzieć w kancelaryi Wgo Pisarza Trybunału. W Krakowie dnia 13 Marca r. 1818.

*Krzyżanowski. As. Tryb.*

Jgnacy Klimczyk, rodem z wsi Krowodrzy, w Obwodzie Wolnego Miasta Krakowa, w r. 1811 przystał do woyska Polskiego w Warszawie, ale niewiadomo, do którego pułku. w czem żądanie iest familii czy żyie, lub gdzie się znayduie; aby mogła wiedzieć o iego śmierci lub życiu, upraszam zatem, ktoby wiedzieć mógł o nim, aby przez miłość bliźniego doniesł do podpisanego, za co zapewnia się wynagrodzenie od Sukcessorów.

*Moszczeński. Zarządca Krowodrzy.*

U. P. Dominika Dobrowolskiego pod Liczbą 16 w Szaty Kamienicy, iest Koniczyna Krajowa, a Pickar, niesuszona funt po 1. Złp: 15 gr: do sprzedania.